

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

25. februar 2011

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

Flagskibsinitiativet et Ressourceeffektivt Europa under Europa 2020-strategien

Til Folketingets Europaudvalgs vedlægges Miljøministeriets og Klima- og energiministeriets grund- og nærhedsnotat vedrørende Kommissionens meddelelse om Flagskibsinitiativet et Ressourceeffektivt Europa under Europa 2020-strategien, KOM (2011) 0021.

Lene Espersen

KLIMA- OG
ENERGIMINISTERIET

Miljøministeriet
Departementet

J.nr. DEP-300-00002
Ref. hamak/thfog
Den 23. februar 2011

GRUND- OG NÆRHEDS NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens meddelelse om Flagskibsinitiativet et Ressourceeffektivt Europa under Europa 2020-strategien (KOM(2011) 21 endelig)

Resume

Flagskibsinitiativet for ressourceeffektivitet er ét ud af syv flagskibe under Europe 2020 Strategien og følger desuden op på rådskonklusioner vedtaget på Miljørådsmødet den 20. december 2010 omhandlende ressourceeffektivitet. Målet med dette ”flagskib” er at danne en ny ramme for en politik udvikling, der skal bidrage til at forøge den økonomiske formåen og samtidig reducere ressourceforbruget, identificere og skabe nye muligheder for økonomisk vækst og styrke EU's konkurrenceevne, forsyningsikkerhed af essentielle ressourcer og begrænse de klimatiske og miljømæssige konsekvenser, der er forbundet med brug af ressourcer. ”Flagskibet” skal sikre en strategisk og integreret tilgang og sikre en udmøntning af konkrete initiativer, der allerede er planlagt hen imod 2020 og samtidig skabe grundlag for de langsigtede målsætninger for 2050.

Flagskibet for ressourceeffektivitet vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, økonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark eller påvirke beskyttelsesniveauet. I det omfang der iværksættes særlige initiativer f.eks. i form af direktivforslag, vil konsekvenserne for Danmark blive vurderet i den sammenhæng.

1. Baggrund

Kommissionen har som opfølgning på Europe 2020 strategien den 26. januar 2011 vedtaget ”A resource efficient Europe – Flagship initiative of the Europe 2020 Strategy”. Den danske udgave af meddelelsen forelå den 28. januar 2011.

Belgien satte som formandsskabsland konceptet bæredygtig materialebehandling på dagsorden ved det uformelle rådsmøde i Ghent den 12. og 13. juli 2010 og fulgte dette op med vedtagelse af rådskonklusioner omhandlende ressourceeffektivitet på Miljørådsmødet den 20. december 2010.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Formål og indhold

I Kommissionens ”Flagskibsinitiativ for ressourceeffektivitet” (herefter ”Flagskibet”) skitseres en overordnet ramme for en politik udvikling, der skal muliggøre en økonomisk vækst samtidig med at forbruget af ressourcer effektiviseres. Flagskibet er et initiativ under Europe 2020 Strategien og overvejelserne i ”Flagskibet” knyttes derfor blandt andet an til målsætningerne i EU 2020-strategien.

Kommissionen understreger, at hovedformålet med ”Flagskibet” er at sikre en langsigtet vision hen imod et ressourceeffektivt EU og derfor er det afgørende, at alle relevante politikker spiller sammen på en afbalanceret måde, hvilket inkluderer politikområderne: klima, energi, transport, landbrug og fiskeri og biodiversitet. Kommissionen betragter bl.a. EU's strategi for biodiversitet 2011-2020, ’køreplanen for en kulstoffattig økonomi’, ’køreplanen for et ressourceeffektivt Europa’, ’køreplanen for energi’, ’hvidbogen om fremtidens transport’ samt EU’s kommende plan for energieffektivitet som centrale byggesten i forhold til skabelse af et ressourceeffektivt EU.

Kommissionen fremhæver, at EU’s nuværende ressourceforbrug og forbrugsmønstre ikke er bæredygtig, og at en fortsættelse af denne tendens ikke er en reel mulighed. Derimod kan en ændring af forbrugsmønstre og en forøgelse af ressourceeffektiviteten være en central nøgle til at sikre økonomisk vækst, jobskabelse, reducere omkostninger og øge konkurrenceevnen for medlemslandene. Endvidere fremhæver Kommissionen, at en øget ressourceeffektivitet samtidig kan være medvirkende til at opfylde en række EU målsætninger på både miljø, natur og klima området samt i forhold til forsyningssikkerhed af begrænsede ressourcer såsom energi, sjældne metaller og fødevarer.

Kommissionen understreger, at der er to vigtige forudsætninger såfremt EU skal opnå fordele af en ressourceeffektiv økonomi: 1) En sammenhængende indsats inden for en bred vifte af politikområder, som har en bred opbakning og politisk synlighed. 2) Omgående handling er påkrævet, eftersom nogle initiativer vil give et gavnlig afkast i forhold vækst og job på kort sigt, mens andre initiativer først vil give et økonomisk afkast på længere sigt.

Kommissionen understreger vigtigheden i at fastlægge en langsigtet lovgivningsmæssig ramme for at fremme et afklaret grundlag for virksomhedernes investeringsmuligheder. EU er nødsaget til at forbedre energieffektivitet, standse faldet i biodiversitet, mindske afhængighed af fossile brændsler og udvikle alternative løsningsmodeller for at sikre konkurrenceevne, vækst og beskæftigelse. Kommissionen fremhæver, at et ressourceeffektivt EU kun kan opnås, hvis EU udnytter de potentielle synergimuligheder, der ligger i tiltag og indsatser på forskellige områder/sektorer, men som også adresserer eventuelle ”trade offs”.

Kommissionen understreger vigtigheden af, at forbrug af ressourcer i højere grad prissættes korrekt, således at priserne afspejler de miljømæssige omkostninger.

Kommissionen vil styrke vidensgrundlaget for politikudviklingen omhandlende ressourceeffektivitet gennem tværsektorielle modelleringer. Dette for i højere grad at kunne kortlægge konsekvenserne af EU’s ressourceforbrug for økosystemer, virksomheder, økonomien og samfundet som helhed. Derudover vil Kommissionen styrke vidensgrundlaget gennem evaluering af politikker og tilvejebringelse af livscyklusdata til brug for den videre politikudvikling inklusiv forberedelsen af ”impact assessments”.

Kommissionen understreger vigtigheden af at inddrage ressourceeffektivitet i EU's internationale relationer, både for at reducere den hurtigt voksende efterspørgsel på globale ressourcer, hvilket på sigt kan være en barriere for EU, men også for at fremme EU's målsætninger om bæredygtig udvikling. Kommissionen peger desuden på, at den forestående Rio+20 konference f.eks. rummer en oplagt mulighed for, at EU kan adressere problematikken omkring ressourceeffektivitet på globalt plan.

Kommissionen lægger vægt på, at EU har de nødvendige værktøjer til at monitorere og måle udviklingen i forhold til forbedring af ressourceeffektiviteten. Målsætningerne, der er fremsat i Europe 2020, vedr. f.eks. tilgængelighed af naturressourcer (herunder kortlægning af ressourcer, effektiviteten hvormed de forbruges, affaldsskabelsen og genanvendelsesrater samt konsekvenser for miljø og biodiversitet) mangler indikatorer. Kommissionen vil arbejde for at udbedre dette.

3. Europaparlamentets udtalelser

Europaparlamentet har endnu ikke udtalt sig om "Flagskibet".

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Ikke relevant, da der ikke er tale om en retsakt.

6. Konsekvenser for Danmark

Forslaget har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, økonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark og påvirker ikke beskyttelsesniveauet. I det omfang der iværksættes særlige initiativer f.eks. i form af direktivforslag vil konsekvenserne for Danmark blive vurderet i den sammenhæng.

7. Høring

Meddelelsen har været sendt i almindelig høring med frist til den 21. februar 2011. Der er indkommet følgende høringssvar.

Affald Danmark bifalder at EU-Kommissionen lægger op til at sammentænke politikker, hvilket i høj grad er nødvendigt for at kunne opnå en hensigtsmæssig omgang med ressourcerne. Affald Danmark henleder opmærksomhed på meddelelsens formulering vedrørende indikatorer: "at opstille indikatorer, der omfatter naturressourcers tilgængelighed og beliggenhed, hvor effektivt de anvendes, affaldsfrembringelse og genanvendelsesrater, miljøvirkning og biodiversitet". Affald Danmark mener i den forbindelse, at det uanset affaldshierarkiet ud fra en ressourcebetragtning kan være vigtigere at vægte reduktionen af de mængder affald, der deponeres og ressourcerne dermed tabes end at fokusere på affaldsproduktionen, hvor der for visse fraktioner kan være næsten lukkede kredsløb.

Affald Danmark bifalder strategiens mål om et ressourceeffektivt Europa og vil opfordre de danske myndigheder og Regeringen til at påbegynde at sammentænke politikområder, så der opnås hensigtsmæssige incitamentsstrukturer og klare rammebetingelser. Det vil mere konkret sige fx en sammenhængende politik inden for affaldsforbrænding og varmemarkeder, energiafgifter og energi-

effektivitet, afgifter og genanvendelse samt en mere ambitiøs (affalds-) strategi med henblik på at skabe rammerne for en optimal anvendelse af ressourcerne i affaldet (og en udsortering af miljøfarlige stoffer fra affaldet) og i samfundet generelt. Affald Danmark ser gerne, at regeringen inviterer branchen til at diskutere hvorledes Affald Danmark – nationalt, internationalt og i affaldsbranchen – kan bidrage til og støtte op om disse initiativer.

Landsorganisationen i Danmark (LO) påpeger, at de opstillede mål for at nedbringe EU's drivhusgasemissioner kan nås gennem de energibesparelser, der opnås ved, at der produceres mindre, hvilket ikke en ønskværdig situation. Eller målene kan nås ved, at der produceres det samme eller mere med et mindre energiforbrug. LO mener, at det er denne situation, der skal arbejdes frem mod. LO hilser det velkomment, at der anlægges langsigtede politiske rammer, der skaber forudsigelighed og fremmer investeringen i energieffektive løsninger, da netop forudsigelighed er vigtig, da der for mange investeringer kan gå lang tid fra investeringerne foretages og til der kan måles en gevinst i form af øget vækst og beskæftigelse.

Mht. konkurrenceevnen i EU mener LO, at det er nødvendigt at fastholde de korrigerende foranstaltninger, der forhindrer, at beskæftigelse inden for de energiintensive industrier flyttes til udlandet. LO mener samtidig, at der skal skabes bedre rammer for innovation og forskning og støtter investeringerne i nye teknologier såsom Carbon Capture and Storage (CCS) for, at værne arbejdspladser i de udsatte industrier mod unfair konkurrence og bidrage til tilpasningen af mere energieffektive produktionsformer. Eftersom det står klart, at målene for energieffektivitet og energibesparelser ikke kan nås med de hidtil opridsede initiativer, mener LO, at det er nødvendigt at være mere konkret på disse områder. LO ser gerne bindende målsætninger for energibesparelser og energieffektivitet. Endelig mener LO, at der bør opstilles delmål for perioden mellem 2020 og 2050 for løbende at kunne vurdere, om man er på rette vej med henblik på at opfylde de givne mål.

Dansk Fjernvarme finder, at flagskibsinitiativet om ressourceeffektivitet adresserer vigtige problemstillinger i vores fælles ressourceanvendelse og at ressourceeffektiviseringer kombineret med genanvendelse, vil uden tvivl løfte en stor del af opgaven. Dog finder Dansk Fjernvarme, at meddelelsen på en række punkter overser væsentlige pointer og forbedringsmuligheder i EU's samlede anvendelse af energiressourcer.

Efter Dansk Fjernvarmes opfattelse udgør genanvendelse af spildvarme – uanset om det er fra el-produktion eller proces-varme fra industrivirksomheder – et område med et enormt potentiale på europæisk plan. Danmark er førende inden for energieffektivitet og ét af de områder der bidrager mest til dette forhold er den udbredte genanvendelse af spildvarme fra el-produktion til kollektive opvarmningsformål – fjernvarme. Således er den danske gennemsnitlige energieffektivitet fra de store kraftværker hævet fra ca. 40-45 % til 90%, som følge af udnyttelsen af spildvarmen. Den kombinerede kraft- og varmeproduktion medfører dermed en omfattende reduktion af fossile brændsler til opvarmningsformål. Udnyttelse af spildvarme er egentlig en kombination af reduktion af ressourceforbrug og genanvendelse, da energiressourcen genudnyttes. Konkret foreslår Dansk Fjernvarme derfor, at der indsættes et punkt mere i kapitel 3 om at energiressourcer så vidt muligt genudnyttes og at der etableres de nødvendige reguleringsmæssige rammer her for.

Dansk Fjernvarme påpeger, at der i meddelelsens kapitel 4 nævnes et behov for en analyse af hvordan der i 2050 kan skabes et ressourceeffektivt, sikkert og konkurrenceeffektivt energisystem med lave CO2 emissioner. Dansk Fjernvarme anser analysen for vigtig, men påpeger, at den kun bør være forarbejdet til det der reelt kan få skabt rammerne til implementeringen: en decideret strategisk energiplan på hhv. EU og nationalt plan, der i hovedtræk anviser mulige udviklingsretninger. Dansk Fjernvarme mener ikke, at Kommissionens forslag om en "Energieffektivitetsplan" med tidshorisont 2020 som målrettes foranstaltninger til opnåelse af energisparemålet på 20%, er ambitiøst nok og mener ikke, at der her vil blive taget hånd om behovet for koordinering og prioritering mellem dele af energisektorerne. Dansk Fjernvarme pointerer, at hvis ikke dette koordinerings- og prioriteringsbehov adresseres vil der være en stor risiko for suboptimering mellem forskellige energisystemer med risiko for fejlinvesteringer og i sidste ende manglende målopfyldelse.

Dansk Fjernvarme er enig i Kommissionens opfattelse af, at ineffektiv ressourceanvendelse ofte skyldes, at de almindelige markedsmekanismer ikke i tilstrækkelig grad afspejler ressourceforbrugets samlede omkostninger og opfordrer i denne sammenhæng til at arbejde for fælleseuropæiske på ressourceanvendelse, som afspejler den reelle skadevirkning på samfundet. Som et andet væsentligt element i prisfastsættelsen påpeger Dansk Fjernvarme væsentligheden af kalkulationsrenten, idet forudsætninger herom ikke fremgår af meddelelsen. Kalkulationsrenten bør ifølge Dansk Fjernvarme ligge på et niveau der afspejler investeringernes tidshorisont og risikoprofil – konkret i intervallet 2-4 %.

Endelig mener Dansk Fjernvarme, at meddelelsen i for høj grad fokuserer på de i dag fremherskende energiformer og negligerer en række potentielle vedvarende energikilder (solvarme, geotermi, varmepumper og bølgeenergi). Dansk Fjernvarme finder således, at flagskibsinitiativet også bør adressere konkrete tiltag, der kan understøtte udvikling og etablering af reelt vedvarende energikilder og ikke blot effektivisering af kendte og primært fossilt baserede teknologier.

Afslutningsvist påpeger Dansk Fjernvarme, at mere end halvdelen af Europas energi går tabt fra primær energi (kul, olie m.v.) til energitjeneste (belysning, varme m.v.) hos slutbrugeren. Et energitab der svarer til 600 milliarder euro/år. Ressourceeffektiv energiforsyning ville kunne mindske både dette tab, importafhængigheden og de deraf følgende politiske komplikationer.

Dansk industri (DI) er enige i det fokus EU med meddelelsen sætter på ressource i bred forstand og er enige i udvælgelse af temaerne under flagskibsinitiativet. DI finder dog, at temaerne er meget vidtfavnende og foreslår, at Miljøministeriet sikrer en god dialog med erhvervslivets parter om de kommende initiativer under flagskibet, da de vil få stor betydning for virksomheders rammevilkår (f.eks. indsatsen i forhold til råvarer). Rammebetingelserne skal understøtte virksomhedernes mulighed for at finde innovative og effektive løsninger samt understøtte en praktisk udbredelse af de bedste teknologier. Teknologivalget skal i videst muligt omfang overlades til virksomhederne, men rammerne skal understøtte virksomhedernes valg og investeringsindsats.

DI finder, at meddelelsen mangler konkrete initiativer omkring udvikling af nye produktionsteknologier (herunder GMO og bioteknologi). DI lægger vægt på, at initiativer til fremme af ressource- og energieffektiviteten i transporten ikke må gå ud over mobiliteten, som er en forudsætning for vækst.

Vedvarende Energi (VE) mener mht. til initiativets formål, at initiativet som et selvstændigt punkt bør have som mål sikre en langsigtet bæredygtig tilgængelighed af ressourcer og affaldsbortskaffelse, bl.a. ved overgang til fornyelige ressourcer, som er fuldt genbrugelige i de menneskelige og/eller de naturlige kredsløb. VE mener endvidere, at elementerne (de koordinerede køreplaner) i initiativets langsigtede ramme, bør omfatte visioner og scenarier, der inden 2050 leder frem til en situation uden netto-CO₂-udslip for energi- og transportområderne, som både den danske Klimakommission har anvist for 2050 og Vedvarende Energi m.fl. har anvist for 2030 for Danmark. VE påpeger at INFORSE for hele EU har anvist, hvordan man kan gøre dette frem til 2040.

VE mener endvidere, at reformerne af EUs politikker og budgetter ikke blot bør opfylde kravene til en ressourceeffektiv økonomi, men bør sikre at EUs politikker aktivt bidrager til den. Med hensyn til EU Kommissionens modelberegninger bør det anføres, at man kan reducere drivhusgasudslip med en del mere end 80% frem til 2050. Udslippene kan reduceres med omkring 95%, hvis man gennemfører en total omstilling til vedvarende energi og desuden reducerer landbrugets udslip af andre drivhusgasser end CO₂. Det betyder dels at EU bør sigte mod 95% reduktion frem for 80%, dels at der ikke er behov for den atomkraft eller CO₂-opsamling og - lagring, der nævnes i meddelelsen. VE pointerer, at det for Danmark's vedkommende er dokumenteret både i Klimakommissionens scenarier og i VE's scenarier for energiområdet og i andre scenarier. For EU er det bl.a. dokumenteret med INFORSE-Europe' scenarie. I øvrigt bør Danmark sikre sig at modelberegningerne medtager eksterne omkostninger, bl.a. fra atomkraft, der har en række skjulte omkostninger. Med hensyn til indikatorer bør der også opstille indikatorer for løsning af problemerne med radioaktivt affald og sikker afvikling af gamle atomkraftreaktorer.

DAKOFA påpeger, at der er tre hovedhensyn, der må varetages samtidig, dersom der skal opnås en bæredygtig ressourceforvaltning i EU, nemlig klimahensynet, hensynet til de ikke-fornybare ressourcer og hensynet til arealanvendelsen. Centralt i forhold til dette, er at det fsva. affaldshåndterings bidrag til en sådan bæredygtig ressourceforvaltning er vigtigt at tage afsæt i de enkelte kategorier og typer af affald, og så konkret vurdere, hvorledes ressourcerne i dem mest hensigtsmæssigt nyttiggøres ud fra en samlet betragtning af hensynene til netop klima, ikke-fornybare ressourcer og arealanvendelse.

DAKOFA påpeger at der ligger betydelige klimagevinster i en optimeret affaldsbehandling og fremhæver, at samspillet mellem affaldspolitikken og varmepolitikken - er et eksempel på en synergieffekt, som ikke er nævnt i meddelelsen, og som kunne indgå i et dansk høringssvar.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) finder det positivt, at fiskale virkemidler nævnes som væsentlige værktøjer, men mener at der også bør refereres til de eksternaliteter, som i dag ikke er internaliseret i økonomien. DN påpeger, at hvis disse størrelser bliver afspejlet i priserne igennem produktkæderne og til forbrugeren, bliver der skabt stærke incitamenter til at producere og forbruge langt mere bæredygtigt for fremtiden. DN fremhæver, at der med fordel kan bygges ovenpå arbejdet omkring eco-design-direktivet og benyttes mærkning og offentlige bæredygtige indkøb.

DN påpeger endvidere at meddelelsen mangler en definition af begrebet ”grøn / bæredygtig vækst” og at selve begrebet ressourceeffektivitet desuden kalder på en stillingtagen til, om ressourceforbruget overhovedet er nødvendigt.

DN mener desuden at meddelelsen skyder forkert i forhold til atomkraft og CCS som dele af en bæredygtig energiproduktion, idet der argumenteres for at adskillige organisationer efterhånden har peget på, at Danmark og senere også EU vil kunne omstilles til 100% vedvarende energiproduktion i løbet af en generations tid. Atomkraft er ikke en vedvarende energiform, fordi den er baseret på en ikke-fornybar ressource og skaber affald, der ikke kan genbruges. CCS er en teknologi, som vil understøtte en fortsat perspektivløs satsning på kulraft, øge energiforbruget/tab i selve energiproduktionssektoren og i øvrigt er langt fra markedsklar. Derfor bør al satsning på CCS stoppes og kanaliseres over i decideret vedvarende energi.

Endelig ser DN positivt på ønsket om at overvåge udviklingen via et sæt af indikatorer.

WWF Verdensnaturfonden (WWF) er bekymrede for, om flagskibsinitiativet vil føre os videre imod at sikre, at Europa formår at afkoble brugen af ressourcer fra økonomisk vækst i absolutte termer. WWF håber derfor, at der vil blive udarbejdet klare og tydelige mål og indikatorer for initiativet.

Bryggeriforeningen bemærker, at såfremt det støttes, så vil det vitterligt medføre et "flagskib" af nye regler og krav i både antal og detaljeringsgrad. Alene det fremsendte "flagskib" – som kun er ét ud af syv lignende – indeholder et bilag med en oversigt over handlingsplaner, der ligeledes hver for sig indeholder forslag om kommende tiltag og nye krav. Bryggeriforeningen mener, at virksomhederne har behov for klare mål, ens vilkår, langsigtede og faste rammer, så de har mulighed for at gennemføre de efterlyste og langsigtede investeringer, hvor også det langsigtede perspektiv skal sikre tid til at foretage de ligeledes helt nødvendige afskrivninger. Er der imidlertid ikke sikkerhed for rammerne, selv på mellemlang sigt, vil det dæmpe investeringslysten, fordi risikoen for ændrede vilkår er for stor. Bryggeriforeningen anfører, at det fremsendte flagskibsinitiativ netop indeholder signal om, at de givne rammer vil blive ændret igen, også på kort sigt, hvorfor det i sig selv vurderes at reducere snarere end fremme lysten til at investere i den nødvendige omstilling. Bryggeriforeningen bemærker, at det således vil være positivt, hvis der lægges op til mindre regulering end det, der lægges op til af Kommissionen.

Sagen blev behandlet i Klima- og Energipolitisk Specialudvalg den 7. februar og i Miljøspecialudvalget den 9. februar 2011. Følgende bemærkninger fremkom på udvalgsmøderne.

Vedvarende Energi anførte, at der var tale om et bredt initiativ og at man skulle passe på, at det ikke blev for ufokuseret. Vedvarende Energi mente, det burde være konkret og målbart med fokus på design-fasen, dvs. at man burde styrke eco-design. Derudover anførte Vedvarende Energi, at der burde være fokus på markedsbaserede instrumenter, f.eks. fokus på aftalebaserede tiltag.

Greenpeace anførte, at man var enig i behovet for mere konkretisering. Greenpeace bemærkede endvidere, at der i eksempelvis prisen på kul ikke var internaliseret miljøomkostninger og at en omstilling til et fossil-frit samfund og omstilling til brug af biomasse kun vil ske, såfremt en sådan en internalisering sikres.

Det Økologiske Råd anførte, at regeringen bør sikre, at der som minimum sikres en absolut afkobling af økonomisk vækst og ressourceforbrug. Derudover mente Det Økologiske Råd, at der under dansk holdning mangler fokus på innovations- og konkurrencemæssige fordele ved en omstilling.

DAKOFA var positiv overfor dagsordenen og støttede op om den danske holdning, idet DAKOFA gerne så dagsordenen konkretiseret. Herudover nævnte DAKOFA, at de danske nationale affaldsplaner i 2013 bør indeholde ressourceeffektivitetsaspektet.

8. Forhandlingssituation

Meddelelsen blev præsenteret i miljøarbejdsgruppen d. 31. januar 2011. Generelt blev meddelelsen og Kommissionens forslag om en integreret tilgang hilst velkommen af delegationerne.

9. Regeringens foreløbige generelle holdninger

Danmark kan grundlæggende tilslutte sig Kommissionens ”Flagskib for ressourceeffektivitet”.

Danmark er enig i, at øget ressourceeffektivitet kan medføre væsentlige vækstpotentialer, forbedre produktiviteten, reducere produktionsomkostninger og dermed forbedre EU's konkurrenceevne og skabe beskæftigelse. Der er desuden et presserende behov for et mere bæredygtigt ressourceforbrug i Europa og Danmark finder derfor, at der bør sigtes imod en absolut afkobling mellem den økonomiske vækst og ressourceforbrug samt miljømæssige omkostninger associeret herved. For energiforbrugets vedkommende skal der sikres et faldende forbrug i tråd med EU's mål om 20 % energieffektivitet i 2020.

Danmark finder, at konkretiseringsniveauet i dette ”Flagskib” ikke er på niveau med de øvrige ”Flagskibe”, idet det ikke indeholder konkrete initiativer og målsætninger. Danmark mener, at en sådan konkretisering skal være indeholdt i den kommende køreplan for ressourceeffektivitet og i de øvrige initiativer, der nævnes i meddelelsen.

Danmark finder endvidere, at der ikke er en tydelig sammenhæng til de initiativer, der er fremlagt i de øvrige ”Flagskibe”, herunder ”Innovation Union” og ”Globalisation Era”. Danmark ønsker derfor, at samspillet mellem de syv ”Flagskibe” vil blive tydeliggjort.

Danmark støtter, at Kommissionen fremlægger ambitiøse og omkostningseffektive forslag, der fremmer EU's ressourceeffektivitet, herunder EU biodiversitetsstrategi for 2011-2020, ’køreplanen for en kulstoffattig økonomi’, ’køreplanen for energi’, ’køreplanen for et ressourceeffektivt Europa’, og ’hvidbogen om fremtidens transport’. Fra dansk side finder man endvidere, at EU's kommende plan for energieffektivitet, EU's kommende handlingsplan for Miljøinnovation, det kommende review af handlingsplan for bæredygtig forbrug og produktion skal ses i relation til ”Flagskibet” og udgøre centrale byggesten.

Danmark mener, at der bør skabes sammenhæng mellem indsatserne for ressourceeffektivitet under ”Flagskibet” og den forventede reviderede handlingsplan for bæredygtig produktion og forbrug i 2012, et muligt kommende 7. miljøhandlingsprogram og en eventuel kommende revideret bæredygtighedsstrategi for EU. Danmark lægger i den sammenhæng vægt på, at et kommende 7. miljøhandlingsprogram bør være den overordnede ramme for EU's indsats i forhold til bæredygtig materialebehandling og bæredygtig produktion og forbrug. I den forbindelse bør initiativer under den kommende køreplan (”Roadmap for a resource efficient Europe”) for ressourceeffektivitet ses i sammenhæng med 7. miljøhandlingsprogram.

Danmark lægger særlig vægt på, at Kommissionen i den kommende køreplan for ressourceeffektivitet foreslår konkrete målsætninger på EU plan for markant forøgelse af ressourceeffektiviteten (relateret både til det direkte og indirekte forbrug i og uden for EU). Det bør ske i overensstemmelse med Regeringens strategi for bæredygtig udvikling, hvor målsætningen er, at ressourceeffektiviteten skal øges markant frem til 2050, og at vi skal forebygge tab af ressourcer og reducere miljøbelastningen fra affald.

Danmark finder, at der i alle initiativer i den kommende køreplan for ressourceeffektivitet bør lægges stor vægt på at fremme ressourceeffektivitet i designfasen, når der udvikles produktlovgivning og standarder og på at fremme en dynamisk produktlovgivning og fastsættelse af standarder.

Danmark støtter, at Kommissionen vil udvikle indikatorer der tydeliggør, hvor der er udfordringer i forhold til forsyningssikkerhed, og hvor ressource- og materialeforbruget i særligt omfang fører til pres på natur og miljø set ud fra et samlet livscyklus perspektiv. Danmark mener, at prioriteringen af indsatsområder bør tage behørigt hensyn til dette kommende vidensgrundlag. Danmark lægger endvidere vægt på, at indsatser rettet mod øget ressourceeffektivitet også skal inkludere indsatser, der retter sig mod at nedbringe natur- og miljøeffekterne af forbrug.

Danmark mener, at relevante initiativer under Flagskibet, bør have fokus på at markedsbaserede instrumenter og gradvis eliminering af miljø- og klimaskadelige subsidier er vigtig, herunder subsidier til fossile brændstoffer. Danmark lægger vægt på, at drøftelser vedrørende konkrete initiativer fra Kommissionen på skatteområdet finder sted i ECOFIN.

Danmark finder det væsentligt at udviklingen af nye indikatorer under Flagskibsinitiativet sker i samarbejde med andre internationale organisationer, så som OECD, Verdensbanken, UNEP, IUCN og andre for at sikre, at de nye indikatorer finder bred international anvendelse og derved opnår en bred accept. Endelig dansk stillingtagen til indikatorerne sker dog først, når de foreligger.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.